

Beslutande organ

Miljö- och byggnadsnämnden

Innehåll

Mbn § 158.....	1
Val av protokollsjusterare	1
Mbn § 159.....	2
Godkännande av dagordning m.m.	2
Mbn § 160.....	3
Information om Mariestads kommuns projektmodell	3
Mbn § 161 2013.Ma0009	4
Uppföljning av protokoll från föregående sammanträde i Miljö- och byggnadsnämnden	4
Mbn § 162 2012.Gu0292	5
Gullspång Mörtestad 9:2 – Om fortsatt handläggning av miljöbalksärende om 3 vindkraftverk	5
Mbn § 163 2009.Tö0950.....	9
Töreboda Järnhandlaren 5 - Mätning av radonhalt i inomhusluft	9
Mbn § 164 2013.Ma1275	12
Mariestad Madlyckan 2:1 – Ansökan om bygglov för nybyggnad av flerbostadshus	12
Mbn § 165 2012.Gu0926	14
Gullspångs kommun - Detaljplan för del av Fagersand 1:2 med flera.....	14
Mbn § 166 2013.Ma1275	15
Mariestads kommun - Detaljplan för del av Leksberg 10:1, Hindsberg, Mariestads tätort.....	15
Mbn § 167 2013.Ma0079	16
Mariestad Nya Staden 2:1 - Ansökan om rivningslov för idrottshall	16
Mbn § 168 2013.Ma0012	25
Budgetprognos 4 2013 för Miljö- och byggnadsnämnden.....	25
Mbn § 169 2013.Ma0019	27
Verksamhetsuppföljning	27
Mbn § 170 2014.Ma1303	29
Förslag på taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken	29
Mbn § 171 2013.Ma§1304	30
Töreboda kommun - Övertagande av miljöbalkstillsyn från Länsstyrelsen	30

Beslutande organ

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 172	2013.Ma0010	31
	Redovisning av delegationsbeslut	31
Mbn § 173	2013.Ma0011	32
	Ärenden att anmäla	32
Mbn § 174		34
	Aktuell information.....	34
	Anslagsbevis	35

Beslutande organ

Miljö- och byggnadsnämnden

Plats och tid

Vänersalen, Stadshuset, Mariestad, kl. 13.30 – 16.45

Beslutande

Johan Cord	(S)	ordförande
Bo Hagström	(C)	1:e vice ordförande
Stellan Kronberg	(M)	2:e vice ordförande
Mats Karlsson	(MP)	ledamot
Göran Johansson	(C)	ledamot
Gunnar Welin	(M)	ledamot
Per Rang	(M)	ledamot; ej under § 165
Roger Wiking	(S)	ledamot
Jan B. Nilsson	(M)	tjänstgörande ersättare
Leif Udéhn	(S)	tjänstgörande ersättare; ej under § 164
Bert Levefeldt	(M)	tjänstgörande ersättare
Gunnilla Norrman	(M)	tjänstgörande ersättare

Övriga deltagande

Maria Torp	kvalitetssamordnare; § 160
Malin Bengtsson	bygglovshandläggare
Anders Hultén-Olofsson	miljöinspektör; § 162
Charlotte Paulsson	stadsarkitekt
Lars Sylvén	miljö- och byggnadschef

Utses att justera

Bo Hagström

Justeringens plats och tid

Miljö- och byggnadsförvaltningen onsdagen den 13 november 2013 kl. 16.00

Sekreterare

.....
Lars Sylvén

Paragrafer 158 - 174

Ordförande

.....
Johan Cord

Justerande

.....
Bo Hagström

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 158

Val av protokollsjusterare

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att utse Bo Hagström (C) till att jämte ordföranden Johan Cord (S) justera protokollet.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 159

Godkännande av dagordning m.m.

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att godkänna upprättat förslag på dagordning för dagens sammanträde.

Följande ledamöter anmäler jäv.

Leif Udéhn (S) under punkten 7 om ansökan om bygglov för flerfamiljshus på fastigheten Madlyckan 2:1 i Mariestads kommun

Per Rang (M) under punkten 8 om förslag på detaljplan för Fagersand 1:2 m.fl. i Gullspångs kommun

---

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 160

Information om Mariestads kommuns projektmodell

Information

Maria Torp, kvalitetsstrateg på Kommunledningskontoret i Mariestads kommun, informerar om den projektmodell som används i Mariestads kommun, men som också kan användas i Töreboda och Gullspångs kommuner.

Bakgrund

Mariestads kommun har tagit fram en modell för arbete med projekt.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 161

2013.Ma0009

Uppföljning av protokoll från föregående sammanträde i Miljö- och byggnadsnämnden

---

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att lägga protokollet från nämndens sammanträde den 25 september 2013 till handlingarna.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 162

2012.Gu0292

Gullspång Mörtestad 9:2 – Om fortsatt handläggning av miljöbalksärende om 3 vindkraftverk

---

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att överklaga beslutet från Länsstyrelsen Västra Götalands län.

I sitt beslut upphäver Länsstyrelsen Miljö- och byggnadsnämndens beslut och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning. Ärendet gäller CRC Vindkraft AB:s uppförande av 3 vindkraftverk inom fastigheten Mörtestad 9:2, Gullspångs kommun.

Anledningen till Miljö- och byggnadsnämndens ställningstagande är att nämnden fortfarande anser att etableringen utgör en betydande miljöpåverkan och att lokaliseringen av verken inte är förenlig med områdets känslighet. I och med att verksamheten utgör en betydande miljöpåverkan så ska inte Miljö- och byggnadsnämnden besluta i ärendet.

Stöd för denna bedömning om betydande miljöpåverkan menar nämnden finns såväl i Länsstyrelsens rapport Fåglar i Vänerområdet som i yttranden från sakkunskap om fågelsituationen i området. Den sakkunskapen menar Miljö- och byggnadsnämnden saknas hos sökanden.

Ledamoten Bo Hagström reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Omedelbar justering

Beslutet justeras omedelbart efter sammanträdet för att överklagan ska kunna hinna lämnas in i tid för att kunna prövas.

Överläggningar

Ledamoten Bo Hagström (C) yrkar avslag på förslaget att överklaga Länsstyrelsens beslut att återförvisa ärendet. Han yrkar att Miljö- och byggnadsnämnden ska besluta att återförvisa ärendet till Miljö- och byggnadsförvaltningen för beredning av det inkomna anmälningsärendet med tillhörande bygglovsansökan.

Ordföranden Johan Cord (S) ställer det ursprungliga förslaget om att överklaga Länsstyrelsens beslut mot Bo Hagströms förslag och finner att nämnden beslutat i enlighet med ursprungsförslaget.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 162 (forts.)

2012.Gu0292

Bakgrund

Anmälningshandlingar för tre vindkraftverk, som CRC Vindkraft AB vill anlägga på fastigheten Mörtestad 9:2, inkom till Miljö- och byggnadsförvaltningen 2012-05-29. Kompletterande handlingar begärdes in 2012-07-16.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade 2012-11-08 att förelägga CRC Vindkraft AB att ansöka om tillstånd hos Länsstyrelsen i Västra Götalands län för uppförandet av ovanstående anläggning. Föreläggandet överklagades av CRC Vindkraft AB och Länsstyrelsen fattade 2013-10-18 beslut om att upphäva Miljö- och byggnadsnämndens beslut och återförvisa ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

Anmälan enligt miljöbalken hanteras parallellt med ansökan om bygglov.

Fakta i ärendet

Vindkraftverkens totalhöjd förväntas högst uppgå till 150 meter med navhöjden 90-110 meter och rotordiameter mellan 80-120 meter. Ljudberäkningarna anger 37,6 dB(A) vid den närmaste fastigheten Torpa 6:4 på avståndet 800 meter. Samma fastighet utsätts för mest skuggning, 5 timmar och 37 minuter per år.

Den tilltänkta anläggningen ligger inom vindkraftsplanens område B i Gullspångs kommun. Kommunfullmäktige i Gullspång har emellertid med stöd av miljöbalken 16 kap. 4§ avstyrkt CRC vindkrafts tidigare tillståndsansökan om vindkraftsetablering på Mörtestad 9:2 (§ 35/12). Anledningen till beslutet var prioriteringen av kommunens plan Landsbygdsutveckling i strandnära lägen i södra Otterbäcken, utveckling av Barfotens camping samt tidigare klagomål på tre intilliggande vindkraftverk. Länsstyrelsen Västra Götalands län avskrev därför ärendet 2012-05-22.

Miljö- och byggnadsförvaltningens bedömning

Enligt 26a § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd så ska myndigheten som handlägger ett anmälningssärende, särskilt beakta de kriterier i bilaga 2 till förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Därvid ska göras en bedömning om verksamheten ska tillståndsprövas.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 162 (forts.)

2012.Gu0292

Lokalen omnämns som ”området mellan Vänern och Skagern” och området är på flera olika sätt skyddsvärt för fågellivet. Det finns gott om häckande rovfåglar, inklusive fiskgjuse, bivråk och lärkfalk och havsörnar rör sig i området hela året. Berguven häckar och här finns den största koncentrationen av tjäder inom det undersökta området. De andra skogshönsen är också allmänt förekommande och populationen av järpe är anmärkningsvärt tät. På den stora Karsmossen finns ett större orrspel. Dessutom sträcker stora mängder fåglar mellan de två sjöarna vår och höst. Sjöfåglar, t.ex. sångsvanar i tusental, sträcker mellan Vänern och Skagern, ofta på ganska låg höjd. Landfåglar koncentreras här över landremsan mellan sjöarna och sträcket är omfattande, inte minst när det gäller rovfåglar och tranor.

Miljö- och byggnadsförvaltningens anser att lokaliseringen av verken inte är förenlig med områdets känslighet. Till detta hör att Karsmossens naturreservat upprättats med avsikter att bevara naturvärdena i området. Avståndet till Karsmossens naturreservat är 240 meter från närmaste vindkraftverk. Inom Karsmossens naturreservat ligger dessutom Store Ön Natura 2000- område (SE0540166). Avståndet mellan Natura 2000-området till det närmaste vindkraftverket är 1700 meter.

Naturreservatet syftar bl.a. till att bevara platsen för en av Västra Götalands största och livskraftigaste tjäderpopulationer. I Skogsstyrelsens yttrande till länsstyrelsen poängteras också tjäderns störningskänslighet för vindkraft och betydelsen av området. Föreningen Tjäderkommittén Tjäderobservatorerna anser att etablering av vindkraftverken inte är förenligt med bevarandet av tjäderpopulationen. Tjäderpopulationerna i Sverige är på tillbakagång varför området borde visas hänsyn. Studier uppges också som påvisar att tjädern, av de skogshönsarter som finns, störs mycket av vindkraftens utbredning och de indirekta effekter som följer. Naturskyddsföreningen och Västra Götalands Ornitologiska Förening hävdar i ett yttrande till Miljö- och byggnadsförvaltningen bestämt att platsens tjäderliv inte är förenlig med vindkraft.

Enligt rapporten Fåglar i Vänerområdet går stora flyttfågelstråk genom vindkraftsanläggningens föreslagna plats. Lämpligheten i lokaliseringen är svår att bedöma då området är viktigt för fågellivet. Vindkraftverken ligger i ett område där gynnsamma betingelser finns för havsörnens häckning. Havsörnen är rödlistad som en missgynnad (NT) art och innefattas i Fågeldirektivets Bilaga 1 vilket innebär att särskilda bevaringsåtgärder ska vidtas för att skydda habitat och säkerställa reproduktion. Ett tiotal havsörnar häckar i området enligt en studie Länsstyrelsen låtit genomföra ”Fåglar i Vänerområdet ur ett vindkraftsperspektiv”. I bevarandeplanen (Naturvårdsverkets rapport 5938) omnämns Havsörnar att ha en stark hemortstro. Detta ökar ytterligare häckningsplatsens betydelse då örnen kanske återvänder. Platsen användes fram till vintern 2007/2008 som utfodringsplats för örnen och 120 havsörnindivider och 20 kungsörnsindivider observerades i en studie av Thomas Landgren.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 162 (forts.)

2012.Gu0292

Enligt JP Fågelvind, konsult åt CRC Vind AB, ska örnarna sedan matningen upphört flyga vid strandlinjen och uppehåller sig således inte inom de planerade vindkraftverkens område. Detta påstående har emellertid kritiserats i ett yttrande från Naturskyddsföreningen och Västra Götalands Ornitologiska Förening där man hävdar att förekomsten av kadaver är viktigare för var örnarna uppehåller sig. Exempelvis under vindkraftverk där fåglar kan förolyckas vid kollision. I Naturvårdsverkets rapport 6467 ”Vindkraftens verkan på fåglar och fladdermöss” påtalas att särskilt rovfåglar och hönsfåglar är de fågeltyper som förolyckas oftast kring vindkraftverk. Miljö- och byggnadsförvaltningen uppskattar att vindkraftens påverkan på örnarna blir påtaglig.

I beslutsunderlaget hävdar CRC Vindkraft att vindkraftverken inte utgör någon påtaglig risk för områdets fågelliv och därför borde få anläggas. Miljö- och byggnadsförvaltningen instämmer inte i detta påstående. Området måste visas särskild hänsyn vid anläggandet av vindkraftverk.

Övrigt om lokaliseringen

Kommunfullmäktige i Gullspång (sammanträdesdatum 2012-03-26) har i samband med CRC Vindkrafts tidigare tillståndsansökan på samma plats fastslagit att området är olämpligt för vidare vindkraftsetablering. Gullspåns kommun har yttrat att man avser att ändra i sin Vindbruksplan för Gullspåns kommun så att det utpekade området för vindkraftsverk benämnt B i sin helhet ska tas bort och att vindkraftverk inte ska tillåtas i området. Revidering av vindbruksplanen pågår.

Utifrån vad som framkommit av ärendet bedömer Miljö- och byggnadsförvaltningen att vindkraftsetablering i området utgör en betydande miljöpåverkan med avseende på den befintliga miljöns känslighet ur ett fågelperspektiv. Nämnden står fast vid sitt tidigare ställningstagande om att bolaget ska söka tillstånd för verksamheten. Därför överklagar Miljö- och byggnadsnämnden Länsstyrelsens beslut om att återförvisa ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

Expedieras:

Protokollsutdrag

Länsstyrelsen Västra Götalands län, Rättsenheten, 403 40 Göteborg

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 163

2009.Tö0950

Töreboda Järnhandlaren 5 - Mätning av radonhalt i inomhusluft

---

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar förelägga Lackarebäcks Fastighet i Töreboda AB (556709-7174) att:

- Utföra radonmätning i de flerbostadshus som ni äger på fastigheten Järnhandlaren 5. Mätningen ska ske i minst två månader under mätsäsongen från och med oktober till och med april. Mätningen ska ske enligt Strålskyddsmyndighetens Metodbeskrivning för mätning av radon i bostäder
- Redovisa hur mätmetoden har följts d.v.s. ange följande:
  - adress och fastighet där mätningen utförts
  - trappuppgång där mätningen utförts
  - plan där mätningen utförts
  - totalt antal lägenheter i samma hus
  - hur många lägenheter det finns per plan
  - om det finns källare under den bostad där mätningen utförts
  - om det finns lägenheter som angränsar till hiss- och ventilationsschakt
- Redovisa vilka åtgärder som kommer att vidtas i de bostäder där radonhalten överstiger riktvärdet för radon i inomhusluft, samt när dessa åtgärder kommer att utföras.

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar också förena föreläggandet med ett vite om 5 000 kronor.

Redovisning till Miljö- och byggnadsförvaltningen av ovanstående punkter ska ske senast 2014-06-02.

Detta beslut är fattat med stöd av 26 kap. 9 och 21-22 §§ samt 14 § miljöbalken och med hänvisning till 2 kap. 2-3 §§ samt 33 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

I det här ärendet hänvisar vi också till det nationella miljömålet God bebyggd miljö, se nedan.

_____

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 163 (forts.)

2009.Tö0950

Bakgrund

Lackarebäcks Fastighet i Töreboda AB förelades 2008 om att genomföra radonmätningar i de flerbostadshus företaget äger i Töreboda kommun.

En mätning gjordes 2009 och sändes över till Miljö- och byggnadsförvaltningen. Mätningen skedde inte under eldningssäsongen och följer således inte Strålskyddsmyndighetens metodbeskrivning.

Miljö- och byggnadsförvaltningen har 2010 förelagt om att mäta på nytt. En uppmaning att kontakta Miljö- och byggnadsförvaltningen skickades 2012. Inga nya mätresultat har inkommit till Miljö- och byggnadsförvaltningen.

Aktuellt miljömål

Miljömål 15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö skall utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden skall tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar skall lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

I delmålet God inomhusmiljö anges att år 2020 ska byggnader och deras egenskaper inte påverka hälsan negativt. Därför ska det säkerställas att (utdrag) radonhalten i alla bostäder år 2020 är lägre än 200 Bq/m³ luft.

Expedieras:

Protokollsutdrag och ritningar med REK + MB

Lackarebäcks Fastighet i Töreboda AB, Korsgatan 3, 411 16 GÖTEBORG

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 163 (forts.)

2009.Tö0950

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen.

Tala om vilket beslut ni överklagar genom att t.ex. ange diarienummer, beslutsdatum och paragrafnummer i protokollet. Ange också varför ni anser att beslutet är oriktigt och vilken ändring ni vill ha. Bifoga handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning. Under-teckna skrivelsen och uppge personnummer/organisationsnummer, postadress och telefonnummer.

Överklagandet ska lämnas in eller skickas till Miljö- och byggnadsnämnden. Adressen är:
Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha inkommit till Miljö- och byggnadsförvaltningen **senast tre veckor** från den dag då ni fick del av beslutet. Har ert överklagande inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen, om nämnden inte själv ändrar beslutet på det sätt som ni har begärt.

Om något är oklart kan ni vända er till Miljö- och byggnadsnämnden.
Telefon 0501-75 60 05, 75 60 20 eller 75 60 30.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 164

2013.Ma1275

Mariestad Madlyckan 2:1 – Ansökan om bygglov för nybyggnad av flerbostadshus

---

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att delegera till förvaltningen att besluta om bygglov för nybyggnad av flerbostadshus på Madlyckan 2:1 i Mariestads kommun.

Ledamoten Leif Udéhn (S) meddelar jäv och deltar inte under denna punkts behandling och beslut.

Bakgrund

2013-10-25 inkom Mariehus Fastigheter Aktiefbolag med en ansökan om bygglov för nybyggnad av flerbostadshus.

Fastigheten ligger inom område som omfattas av detaljplan (Dp 444). Detaljplanen innebär bland annat att endast källarlösa hus ska uppföras på platsen samt att totalhöjden är bestämd till 21 meter.

Av planbeskrivningen framgår följande:

Kommunens översiktsplan har som riktvärde att konventionell grundläggning inte bör ske på lägre nivå än + 46,0 i MH24. Grundläggning på lägre nivå kan ske med vattentät betong, pumpning av grundvatten, backventiler i dränering eller med annan anordning som minskar risken för översvämning.

Yttranden

Då ansökan avviker mot planen med avseende på den källare som planerats kommer det att bli nödvändigt att göra granneutskick till alla sakägare.

Det har redan skett ett möte mellan tjänstemän på kommunen och en representant för de boende längs med Strandvägen som är berörda av den tänkta byggnationen.

Bedömning

Då Mariehus har planerat för byggstart i december behöver ett bygglov utfärdas innan Miljö- och byggnadsnämnden har nästa sammanträde. Detta sker naturligtvis i den mån det är möjligt med tanke på inkomna handlingar och uppfyllda lagkrav.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 164 (forts)

2013.Ma1275

Förvaltningen gör bedömningen att det är möjligt att grundlägga lägre än vad som sägs i planbestämmelserna om man vidtar de åtgärder som framgår av planbeskrivningen, det vill säga: Användning av vattentät betong, backventiler i dränering, annan anordning som minskar risken för översvämning eller pumpning av grundvatten.

Aktuellt miljömål

Miljömål 15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Protokollsutdrag för kännedom

Mariehus Fastigheter Aktiebolag, Box 119, Mariestad

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 165

2012.Gu0926

Gullspångs kommun - Detaljplan för del av Fagersand 1:2 med flera

---

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att delegera till förvaltningen att yttra sig över förslag till detaljplan över del av Fagersand 1:2 m.fl.

Ledamoten Per Rang (M) meddelar jäv och deltar inte på sammanträdet under denna punkts behandling och beslut.

Bakgrund

Gullspångs kommun har upprättat ett reviderat förslag till ny detaljplan för del av fastigheten Fagersand 1:2 m.fl. Förslaget har varit föremål för ett andra samråd under tiden 24 juni 2013 -15 augusti 2013. Förslaget har reviderats baserat på inkomna synpunkter under samrådet. Granskningen pågår under tiden 21 oktober 2013 till 21 november 2013.

Skäl till beslut

Då granskningshandlingarna inkom till förvaltningen den 21 oktober 2013 och eventuella yttranden ska vara utvecklingsenheten tillhanda den 21 november 2013, har förvaltningen inte haft möjlighet att förbereda ett förslag till yttrande innan kallelsen till miljö- och byggnadsnämndens sammanträde skickas ut den 29 oktober 2013.

Aktuella miljömål

Miljömål 15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 166

2013.Ma1275

Mariestads kommun - Detaljplan för del av Leksberg 10:1, Hindsberg, Mariestads tätort

---

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att delegera till förvaltningen att yttra sig över förslag till detaljplan över del av Leksberg 10:1, Hindsberg, Mariestads tätort.

Bakgrund

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade den 24 oktober 2013 om granskning för rubricerad detaljplan vars syfte är att möjliggöra verksamheter i form av en eller fler restauranger samt en bränslestation. Planen har samråtts under hösten och reviderats utifrån inkomna synpunkter.

Skäl till beslut

Då granskningshandlingarna inkom till förvaltningen den 24 oktober 2013 och eventuella yttranden ska vara utvecklingsenheten tillhanda den 22 november 2013, har förvaltningen inte haft möjlighet att förbereda ett förslag till yttrande innan kallelsen till miljö- och byggnadsnämndens sammanträde skickas ut den 29 oktober 2013.

Aktuella miljömål

Miljömål 15. God bebyggd miljö: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 167

2013.Ma0079

Mariestad Nya Staden 2:1 - Ansökan om rivningslov för idrottshall

---

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att bevilja ansökan om rivningslov.

Beslutet är fattat med stöd av 9 kap. 34 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Avgiften för handläggning av ärendet är 16 020 kronor (i enlighet med taxa fastställd av Kommunfullmäktige i Mariestad).

Faktura skickas separat.

Observera att åtgärden inte får påbörjas förrän Miljö- och byggnadsförvaltningen har lämnat ett startbesked.

Överläggningar

Ordföranden Johan Cord (S) med instämmande av ledamoten Göran Johansson (C) bifaller ett avslag på ansökan om rivningslov.

Ledamoten Stellan Kronberg (M) med instämmande av Bo Hagström (C) yrkar att rivningslov ska beviljas.

Ledamoten Gunnar Welin (M) med instämmande av Leif Udéhn (S) yrkar på återremiss i avvaktan på Länsstyrelsens prövning av ansökan om byggnadsminnesförklaring av Vänershofshallen.

Ordföranden Johan Cord (S) ställer förslaget om att återremittera ärendet mot att avgöra ärendet på dagens sammanträde och finner att Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att ärendet ska avgöra på dagens sammanträde.

Ordföranden Johan Cord (S) ställer det ursprungliga förslaget om att neka rivningslov mot Stellan Kronbergs med fleras förslag om att bevilja rivningslov och finner att nämnden beslutat i enlighet med Stellan Kronbergs förslag.

Reservation och skriftligt yttrande till protokollet

Ledamoten Göran Johansson (C) reserverar sig mot beslutet.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 167 (forts.)

2013.Ma0079

Ordföranden Johan Cord (S), med instämmande av Gunnar Welin (M), begär att få följande skriftliga yttrande till protokollet:

"Det inte rätt och rimligt att vi ska ta beslut där vi är bakbundna och har dåliga underlag. Beslutet som sådant kan vara OK, men vi i nämnden ska avgöra ärendet efter vad lagen säger och utifrån de underlag som tas fram samt de kompletteringar som vi söker".

Bakgrund

Tekniska förvaltningen, fastighetsavdelningen, har 2013-01-15 kommit in med en ansökan om rivning av idrottshallen Vänershof på fastigheten Nya Staden 2:1 i Mariestads kommun.

Ärendets behandling

Ärendet har tidigare behandlats på Miljö- och byggnadsnämndens sammanträde 2013-05-08 (Mbn § 84). Då förelåg ett beslutsförslag om avslag. Miljö- och byggnadsnämnden beslutade då att återremittera ärendet för fortsatt handläggning. I beslutet angav nämnden följande skäl:

"Motivet till återremissen är att det av 9 kap. 34 § PBL följer att rivningslov endast ska ges för en åtgärd som avser en byggnad eller byggnadsdel som inte bör bevaras på grund av byggnadens eller bebyggelsens historiska, kulturbeskyddade, miljömässiga eller konstnärliga värde.

Miljö och byggnadsnämnden menar att ärendet måste utredas bättre än vad som föreligger i ärendet idag inte minst om rivningslov ska kunna beviljas.

*Det kan behövas en dokumenterad redovisning av byggnadens kvalitet, en detaljerad redovisning av rivning-
en inkl. kostnader samt en konsekvensbeskrivning av följderna om byggnaden finns kvar eller rivs m.m."*

Miljö och byggnadsförvaltningen har därefter i ett föreläggande 2013-06-14 begärt in följande handlingar:

- Konsekvensanalys för hela området, vad som är tänkt med entré och läktare samt området som sådant om Vänershofshallen rivs. En eventuell parkering är bygglovspliktig och kräver detaljplaneändring.
- Oberoende utredning om byggnadens skick.
- Lista över hyresgäster vid ansökningsdatum.

2013-08-30 redovisade Fastighetsavdelningen i en skrivelse att de inte har för avsikt att utreda hallen ytterligare och att de är medvetna om att anläggning av parkering kräver planändring och bygglov.

2013-06-14 redovisades en projektkalkyl för upprustning av Vänershofshallen. Dokumentet är en kostnadsberäkning och beskriver inte byggnadens skick.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 167 (forts.)

2013.Ma0079

Tillämpliga regler och rättsfall

Fastigheten omfattas av detaljplan (Dp 403) antagen 2001-09-10. Bestämmelserna innebär bl.a. att byggnaden omfattas av varsamhetsbestämmelser, det vill säga att förändring av byggnad inte får förvanska dess tidstypiska utseende.

I planbeskrivningen står följande: *Idrottsballen med sin bågformade limträkonstruktion från 1939 är en av de första som byggdes efter denna konstruktionsprincip. Den är väl värd att bevara och föreslås skyddas med varsamhetsbestämmelse.*

Av 9 kap. 34 § PBL följer att rivningslov ska ges för en åtgärd som avser en byggnad eller byggnadsdel som inte bör bevaras på grund av byggnadens eller bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde.

I prop. 1985/86:1, 1985-05-23 behandlas förutsättningar för rivningslov. Följande författningskommentar återfinns till införandet av 8 kap 16 § plan- och bygglagen (1987:10).

I författningskommentaren till införandet av 8 kap 16 § plan- och bygglagen (1987:10) (motsvarar 9 kap 34 § plan- och bygglagen (2010:900)) uttalades följande (prop 1985/86:1 s 724) angående förutsättningar för rivningslov:

"I paragrafen anges de två möjliga grunderna för att vägra rivning, nämligen hänsynen till bostadsförsörjningen och önskemålet att bevara historiskt, kulturhistoriskt, miljömässigt eller konstnärligt värdefull bebyggelse. Jag har i den allmänna motiveringen (avsnitt 3.1.13) närmare utvecklat vad som skall läggas in i dessa båda prövningsgrunder.

Lagrådet har i anslutning till 15 § i det remitterade förslaget anfört följande (yttrandet s. 89 f):

En grund för att vägra rivning är enligt förevarande paragraf önskemålet att bevara kulturhistoriskt eller miljömässigt värdefull bebyggelse. Av den allmänna motiveringen (s. 223) framgår att ansökan om rivningslov inte heller skall bifallas om bebyggelsen är värdefull ur historisk eller konstnärlig synpunkt. Detta har beaktats i lagrådets förslag (16§). Härigenom får man också överensstämmelse med 3 kap. 11 § såvitt avser bebyggelsens egenskaper, låt vara att det särskilda krav som uppställs i sistnämnda paragraf saknar motsvarighet här. Möjligheten att vägra rivningslov enligt förevarande 15 § gäller således också andra byggnader än dem som enligt 3 kap. 11 § har ett särskilt bevarandevärde. Av bestämmelsen bör tydligt framgå att rivningslov kan vägras både om byggnaden i sig har angiven egenskap och om den ingår i en bebyggelse av sådant slag. Lagrådets uttalande har beaktats och föranlett vissa justeringar av lagtexten i förhållande till det remitterade förslaget. Med 3 kap. 11 § avses i det nu föreliggande förslaget 3 kap. 12 §."

I en dom från Mark- och miljödomstolen 2011-08-25 (Mål nr P 2456) avskog domstolen ett överklagande av nekat rivningslov. Man angav följande skäl för sitt avgörande:

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 167 (forts.)

2013.Ma0079

”Det aktuella området utgör en kulturhistoriskt värdefull miljö och den byggnad för vilken rivningslov söks ska enligt gällande detaljplan exteriórt underhållas så att byggnadens särart bevaras. Nya byggnadsdetaljer får tillföras endast i undantagsfall och då i ett utförande som är typiskt för byggnadens byggnadsstil och sätt. En rivning av byggnaden får därför på sätt länsstyrelsen anført anses strida mot bestämmelsen i 8 kap. 16 § p. 3 plan- och bygglagen.

Att bevara kulturhistoriskt intressanta miljöer och byggnader utgör ett starkt allmänintresse. Odd Svedung har gjort gällande att en renovering av fastigheten skulle vara förenad med stora kostnader och att man trots detta inte skulle erhålla en ändamålsenlig planlösning. Utifrån handlingarna i målet bedömer mark- och miljödomstolen att skadorna på byggnaden är begränsade. Kostnaden för en renovering torde därmed också vara begränsade jämfört vad det skulle kosta att uppföra en ny byggnad av motsvarande slag. Det allmänna intresset av att så långt möjligt bevara byggnaden i originalutförande får därför vid en avvägning mot Odd Svedungs intresse av att erhålla en mer ändamålsenlig planlösning anses väga tyngre. Överklagandet ska därför avslås.

I ytterligare en dom från Mark- och miljödomstolen 2011-09-12 (Mål nr P 2455) avslog domstolen överklagandet av ett nekat rivningslov med hänvisning till byggnadsverkets (en klockstapel) kulturhistoriska värde. Domstolen ställde sig bakom Länsstyrelsens tidigare yttrande av vilket följande framhölls:

”Den 2 maj 2011 har en ny plan- och bygglag trätt i kraft. Äldre föreskrifter ska fortfarande gälla för mål och ärenden som har påbörjats före den 2 maj 2011 och mål och ärenden som avser överklagande av beslut i ett sådant mål eller ärende till dess målet eller ärendet är slutligt avgjort. Detta ärende ska därför bedömas enligt den tidigare gällande plan- och bygglagen (1987:10).

Av förarbetena till PBL (prop. 1985/86:1 s 289, 394) framgår bl.a. att rivningsregleringen bör omfatta inte bara sådana byggnader som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärligt värde utan även byggnader som inte har detta kvalificerade värde från bevarandesynpunkt. Att göra något allmängiltigt uttalande om vad som är kulturhistoriskt värdefull bebyggelse är givetvis inte möjligt. Lokala överväganden bör här tillmätas den största betydelse. Det material som tas fram inom ramen för den fysiska riksplaneringen och i övrigt av de kulturminnesvårdande myndigheterna kan därvid tjäna till god ledning för kommunerna. Kommunen ska ha möjlighet att vägra rivningslov om det är påkallat för att bevara kulturhistoriskt eller miljömässigt värdefull bebyggelse.”

Slutligen är det av vikt att notera att av Regeringsformen 12 kap 2 § (Förvaltningens självständighet) framgår att ingen myndighet, inte heller riksdagen eller en kommuns beslutande organ, får bestämma hur en förvaltningsmyndighet i ett särskilt fall ska besluta i ett ärende som rör myndighetsutövning mot en enskild eller mot en kommun eller som rör tillämpningen av lag. Detta påpekande görs med anledning av att det funnits signaler om otillbörlig inblandning i ärendets beredning och i hur Miljö- och byggnadsnämnden ska besluta.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 167 (forts.)

2013.Ma0079

Frågan om byggnadsminnesförklaring

2013-05-08 kom det till förvaltningens kännedom att frågan hade väckts om Vänershofshallen ska byggnadsminnesförklaras enligt 3 kap. lagen om kulturminnen mm. Det är Länsstyrelsen i Västra Götaland, kulturmiljöenheten som utreder frågan.

Kulturmiljövärden

Enligt Västergötlands Museum representerar Vänershofshallen flera olika kulturhistoriska värden. Hallen är ett gott exempel på en byggnadskategori som började byggas i och med att det moderna välfärdssamhället och den framväxande idrottsrörelsen tog form under mellan- och efterkrigstiden, och har därför ett betydande samhälls- och idrottshistoriskt värde. Vänershofshallen har fungerat som idrotts- nöjes- och samlingslokal för Mariestadsbor och besökare under 70 års tid, och torde därför med största sannolikhet kunna förknippas med många minnen hos de människor som använt hallen. Som stadens idrottsplats under lång tid vore det förvånande om inte den lokala förankringen är mycket stark. Byggnaden bör därmed representera viktiga symbol- och identitetsvärden för en stor mängd människor från flera generationer, inte minst som exponent för det ökade intresset för friluftsliv och idrottande som under 1930- talet vann stort insteg i befolkningens fritid.

Vänershofshallen, ritad av Arkitektfirman Hagstrand och Lindberg, representerar ett betydande arkitekturhistoriskt värde, bl.a. genom att vara en tidig representant i en serie liknande hallar samt då byggnaden har en säregen form som gör den unik i stadslandskapet och klart signalerar sin funktion. Att idrottshallen ligger i anslutning till Vänershofs idrottsplats innebär att den ingår i, och dessutom stärker värdet av, en större kulturmiljö. Genom sin konstruktion med limträbågar har byggnaden även teknikhistoriska kvaliteter, som visar på en modern lösning för att åstadkomma stora öppna lokaler, liksom en lokalhistorisk koppling till limträfabriken i grannkommunen Töreboda.

Av de idrottshallar av den aktuella typen som är kända i Västra Götaland, utgör Vänershofshallen den minst förändrade, vilket stärker det kulturhistoriska värdet. Ur denna synvinkel är det särskilt intressant att notera att hall och läktare samt andra allmänna utrymmen har behållit mycket av sin ursprungliga karaktär, liksom att de stora fönsterpartierna i gavlarna ännu är bevarade och fasaderna ännu är klädda med ursprunglig träpanel. Som tidigaste kända idrottshall av denna typ i Västra Götaland har Vänershofshallen även ett historiskt värde.

Yttranden

Ärendet har remitterats till Länsstyrelsen, Västergötlands Museum samt till Kulturnämnden i Mariestads kommun.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 167 (forts.)

2013.Ma0079

Västergötlands Museum skriver bland annat följande i sitt yttrande:

Rätten till fritid blev under 1900-talets början en alltmer uppmärksam och debatterad fråga, som resulterade i förkortad arbetstid (max åtta timmars arbetsdag 1919) och lagstadgad semesterledighet (två veckors semester för alla 1938).

Fritid blev vid sidan av bl.a. bostadsproduktionen och utvecklad social omsorg, en del i uppbyggnaden av vårt moderna samhälle. Men fritid skulle inte bara bestå av att vila sig från arbetet, man argumenterade även för att vara aktiv under sin lediga tid. Under 1930-talet började idrottens plats i samhället växa på allvar, dels vad gäller antalet föreningar och aktiva, men även genom att idrottsrörelsen fick resurser till verksamhet och lokaler, exempelvis via det år 1934 bildade AB Tjipstjänst.

Sommaren 1936 arrangerades utställningen "Fritiden" i Ystad. Tanken med utställningen var att visa på fritidens betydelse för "att skapa goda, sunda och harmoniska människor". På utställningsområdet uppfördes Bollhuset, i folkmun kallad "Bollen". "Bollen" var uppförd med fribärande, bågformade limträbalkar, vilket gav hallen en stor fri golvyta, men även en karaktäristisk välvd takform. Tillverkning av limträbalkar hade startat redan under 1920-talet, men tekniken fick genom utställningen i Ystad 1936 stor uppmärksamhet inom arkitektkretsar.

Med "Bollen" som inspirationskälla skulle loppet av några år komma att uppföras flera liknande ballar runt om i landet. Redan samma år som "Fritiden" arrangerades stor en liknande ball färdig i Falkenberg och året därpå invigdes Tennishallen i Karlsbamn, båda uppförda efter ritningar av arkitektfirman Hagsstrand och Lindberg. Arkitekterna Rolf Hagstrand och Birger Lindberg upprättade ritningar till flera av de idrottsbhallar som byggdes i landet, den tidigaste kända i Västra Götalands län är Vänershofshallen i Mariestad, invigd i december 1939. Åren därpå följde hallarna i Uddevalla (1940), Lysekil (1941) och Tidaholm (1942) samt på 1950-talet hallarna i Skövde och Falköping.

De olika idrottsbhallarna uppfördes utifrån en grundidé med den välvda hallen i centrum, kringbyggd med utrymmen för läktare, omklädningsrum, vaktmästarbostad, serveringslokal, pannrum mm. Hallarnas storlek och detaljutformning varierade något från plats till plats, men gemensamt var det välvda taket med de glasade gavelpartierna och de lägre byggnadsvolymerna runt själva hallen. Några av idrottsbhallarna, bl.a. Vänershofshallen, byggdes i anslutning till en idrottsplats, medan andra uppfördes som solitärer.

Vänershofshallen

Vänershofshallen uppfördes 1939 vid det västra hörnet av idrottsplatsen Vänershof, som anlagts för utombusidrott och invigts redan 1923. Som byggherre stod Mariestads Idrottsbhallsförening, stöttad av stadens idrottsklubbar, och skulle komma att driva hallen fram till 1971 då kommunen övertog driften. Ett par år efter det att idrottsbhallen stod färdig byggdes en ny entré alldeles intill hallen, ritad av länsarkitekt Edgar Haasum. År 1944 kompletterades idrottsplatsen med en läktare strax bredvid entrén. De relativt samtida delarna (idrottsbhallen, entrén och läktaren) utgör tillsammans med fotbollsplan och löparbanor mm en väl sammanhållen helhet på denna del av idrottsplatsen. Under senare tid har idrottsplatsen kompletterats med ishall i nordost och klubblokal i söder.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 167 (forts.)

2013.Ma0079

Även om Vänershofshallen i första hand uppfördes för inomhusidrott, så har hallen under årens lopp även använts för danstillställningar, utställningar mm.

Vänershofshallen är byggd med en bärande stomme av limträbågar, levererade från AB fribärande Träkonstruktioner i Töreboda. Taket täcks av sinuskorregerade skivor på ett underlag av takpapp. Skivorna är inte ursprungliga och är idag i ett mycket dåligt skick.

Gavelröstena är försedda med fönsterpartier för ljusinsläpp i hallen, vilket var det normala för denna typ av hall. På jämförbara hallar är gavlarnas ljusinsläpp idag mycket ofta täckta med skivor eller igenbyggda med olika fasadinklädningar. Vänershofshallens fasader är klädda med liggande resp. stående träpanel. Panelen är målad med en modern färgtyp som flagnar och ger byggnaden ett ovärdat intryck. Under den moderna färgen finns äldre färgrester i röd eller rödbrun kulör. I panelen förekommer mindre rötskador. Invändigt ger hallen intryck av att ha varit föremål för ett kontinuerligt underhåll. Hall, läktare, omklädningsrum, teknikrum mm förefaller vara i god kondition, även om det förekommer spår av vattenskador. Värme- och ventilationsanläggningar verkar vara installerade under den senaste tioårsperioden.

Länsstyrelsen framför följande synpunkter i sitt yttrande:

"Gällande detaljplan över Vänershofs idrottsområdet är daterad 2001-09-10. Där har Vänershofshallen försetts med en varsambetsbestämmelse K I; Byggnaden ska underhållas med ursprungliga material och/färger. Förändringar av byggnaden får inte förvanska dess tidstypiska utseende. Detta innebär att kommunen i samband med att detaljplanen genomfördes för drygt 10 år sedan lagt till en varsambetsbestämmelse om att byggnaden ska underhållas. Byggnaden har trots detta ett eftersatt underhåll, framför allt exteriört."

Länsstyrelsen anser att både gällande detaljplan för området, Västergötlands museums yttrande och Björn Troppe's rapport på ett bra och tydligt sätt redogör för byggnadens kulturvärden och dess betydelse i kommunen i ett större sammanhang. Här finns också motiven till att bevara Vänershofshallen.

Kulturnämnden anser Vänershofshallen vara bevarandevärd ur ett kulturellt perspektiv men motsätter sig inte en rivning utifrån andra grunder.

Tekniska förvaltningens fastighetsavdelning har i ett föreläggande getts möjlighet att inkomma med underlag som redovisar byggnadens skick och orsaker till att byggnaden inte kan bevaras samt konsekvensanalys för området. Dessa kompletteringar har inte fullt ut lämnats in.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 167 (forts.)

2013.Ma0079

Skäl till förslag på beslut

Byggnadens kulturhistoriska värde får anses vara väl belagt genom inkomna yttranden från Länsstyrelsen kulturmiljöenhet och Västergötlands museum. Mariestads kommun själv har en gång fastställt byggnadens kulturhistoriska värde i och med varsamhetsbestämmelserna i detaljplanen från 2001. Även Kulturnämndens yttrande styrker detta. Vilka de ”andra grunderna” är som skulle medge förutsättningar för rivningslov framgår inte av Kulturnämndens yttrande. Eftersom dessa grunder uppenbarligen inte rör det kulturhistoriska värdet är de inte heller relevanta för Miljö- och byggnadsnämndens prövning.

Även tidigare domslut från Mark- och miljödomstolen i Vänersborg visar att plan- och bygglagen syftar till att stärka skyddet av byggnader som är av kulturhistoriskt värde och intresse.

Vänershofshallen speglar 1900- talets nutida historia. Det är en viktig uppgift att värna om sin samtida historik och inte bara hundraårig bebyggelse. Utöver detta är Vänershofshallen dessutom producerad i Töreboda av AB fribärande limträkonstruktioner (nuvarande Moelven Töreboda AB), ett företag som fortfarande är ledande inom limträkonstruktioner med stora spännvidder.

Miljö och Byggnadsnämnden har tidigare i beslut 2013-05-08 Mbn § 84 begärt in ytterligare handlingar som redovisar byggnadens skick samt konsekvensanalys för området. För att kunna bevilja rivningslov för en byggnad av högt kulturhistoriskt värde som är skyddad av PBL 9 kap. 34 § krävs det att byggnaden är av sådant skick att den inte kan bevaras. Någon oberoende utredning om byggnadens skick samt konsekvensanalys för området har dock inte redovisats till Miljö- och byggnadsnämnden.

Miljö- och byggnadsförvaltningen är väl medveten om att Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU) 2013-01-24 har beslutat att godkänna fastighetsavdelningens förslag om rivning av Vänershofshallen, och att det ska anläggas en asfalterad parkeringsyta på det område där Vänershofshallen ligger. Trots det har Miljö- och byggnadsnämnden att först och främst följa plan- och bygglagens regelverk när det gäller att handlägga ärenden avseende bygglov, rivningslov och motsvarande. Att nämnden innehar denna skyldighet och rätt framgår tydligt av Regeringsformen 12 kap 2 § (Förvaltningens självständighet).

Mot bakgrund av ovanstående och i en avvägning mellan det enskilda intresset att riva byggnaden och det allmänna intresset av att bevara byggnaden och dess kulturhistoriska värde gör Miljö- och byggnadsnämnden bedömningen att ansökan inte uppfyller kraven i 9 kap. 34 § plan- och bygglagen varför rivningslov inte ska beviljas.

Forts.

TÖREBODA MARIESTAD GULLSPÅNG
Kommuner i samarbete

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum
2013-11-06

Sida 24

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 167 (forts.)

2013.Ma0079

Expedieras:

Protokollsutdrag för kännedom + missiv:

Kommunstyrelsen i Mariestads kommun

Protokollsutdrag med MB:

Tekniska förvaltningen, Kyrkogatan 2, Mariestad

Information om hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen.

Tala om vilket beslut ni överklagar genom att t.ex. ange diarienummer, beslutsdatum och paragrafnummer i protokollet. Ange också varför ni anser att beslutet är oriktigt och vilken ändring ni vill ha. Bifoga handlingar eller annat som ni anser stöder er uppfattning. Underteckna skrivelsen och uppge personnummer/organisationsnummer, postadress och telefonnummer.

Överklagandet ska lämnas in eller skickas till Miljö- och byggnadsnämnden. Adressen är:

Miljö- och byggnadsnämnden, 542 86 Mariestad.

För att överklagandet ska kunna prövas måste handlingarna ha inkommit till Miljö- och byggnadsförvaltningen senast tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet. Har ert överklagande inkommit i rätt tid kommer handlingarna att skickas vidare till Länsstyrelsen, om nämnden inte själv ändrar beslutet på det sätt som ni har begärt.

Om något är oklart kan ni vända er till Miljö- och byggnadsnämnden.

Telefon 0501-75 60 05, 75 60 20 eller 75 60 30.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 168

2013.Ma0012

Budgetprognos 4 2013 för Miljö- och byggnadsnämnden

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att lämna en budgetprognos 4 i enlighet med i ärendet upprättad handling

Det ekonomiska utfallet visar på att det riskerar att uppkomma ett visst underskott. Orsaken är att intäktsnivån främst inom miljöbalkens område inte når upp till budgeterad nivå. Detta i sin tur beror på att den aktuella miljöbalkstaxan inte har den kostnadstäckningsnivå som behövs för att kunna fullt ut finansiera provnings- och tillsynskostnaderna. Förhoppningsvis kommer den nya taxan för provning och tillsyn inom miljöbalkens område, som är under framtagande, att bättre finansiera myndighetsarbete inom miljöbalkens område. Denna önskvärda effekt kommer först under 2014.

Bakgrund

Miljö- och byggnadsförvaltningen ska lämna en budgetprognos 4 utifrån utfallet den 31 oktober 2013.

Ekonomisk uppföljning

Prognosen pekar på att budgetens nettokostnadsram inte räcker för den verksamhet som planeras och ska genomföras under året. Ett av skälen är att främst intäkterna inom miljöbalksområdena riskerar att understiga de intentioner som finns i budget för år 2013. Även övriga intäkter finns det risker för att de inte fullt ut når budgeterade nivåer.

För att motverka detta hot om ett underskott så har eller kommer följande åtgärder att vidtas:

- Fakturera de kommunbidrag som återstår i år. Det är en intäkt på 1 230 tkr.
- Fakturera ersättning för Miljö- och byggnadsförvaltningens arbete i Tidans Vatten- och vattenförbund. Det är en intäkt på 30 tkr.

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 168 (forts.)

2013.Ma0012

- Debitera de kostnader som nu belastar Miljö- och byggnadsnämnden i form av olika slag av ersättningar till nämndens politiker. Detta är i linje med den överenskommelse kommunledningarna emellan som säger att politikerarvodena etc. ska bekostas av respektive kommunen var och en för sig. Detta ska gälla från och med budgetåret 2013. Det innebär att det kommer att uppkomma ett underskott i och med att Gullspångs och Töreboda kommuner debiterat sina politikerkostnader för år 2012 först under 2013, vilket inte är medräknat i arbetsbudgeten för 2013 för Miljö- och byggnadsnämnden.
- Reglera de krav på ersättning på andra förvaltningar som finns ackumulerade. Aktuellt är motsvarande en halvtidstjänst för medverkan i utvecklingsarbete i det tre kommunerna, krav på ersättning för 22 arbetsdagar som utförts år Energi- och klimatrådgivningen och slutligen ersättning för förlorad tillgänglig arbetstid för det uppdrag som en i personalen har som facklig ordförande i Vision i Mariestad. Det senare motsvarar 30% av en heltidstjänst med en lön på 27 500 kronor.

Även behövliga investeringar i bättre dataprogram för ritningsgranskning och för så kallade ”mina sidor”-funktion har fått anstå i avvaktan på att det finns erforderliga ekonomiska förutsättningar.

Expedieras till:

Protokollsutdrag för kännedom + missiv

Kommunstyrelsen, Mariestads kommun

Kommunstyrelsen, Töreboda kommun

Kommunstyrelsen, Gullspångs kommun

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 169

2013.Ma0019

Verksamhetsuppföljning

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att lägga redovisningen tillhandlingarna.

Bakgrund

Miljö- och byggnadsnämnden ska vid varje sammanträde göra en uppföljning av sin verksamhet och vid behov korrigera sin Tillsyns- och kontrollplan.

Miljö- och byggnadsförvaltningens redogörelse

Följande är exempel på vad som planeras, pågår eller har utförts sedan förra sammanträdet i Miljö- och byggnadsnämnden:

- Ett seminarium med tillhörande miljöchefsträff har avhållits i Göteborg som avslutning på TUV och som förberedelse på en utökad samverkan inom miljöbalkens och livsmedslagens områden mellan Västra Götalands län och Hallands län. Det kommer sannolikt bli en utökad Miljösamverkan.
- Mariestads kommun arbetar med att ta fram ett ändrat arbetssätt inom förvaltningsorganisationen. Organisationen får inte bli sådan att en jävssituation riskerar att uppstå. Ett exempel på en otillåten organisation är att Tekniska förvaltningen och Miljö- och byggnadsförvaltningen ingår i samma förvaltningsorganisation. Det torde behövas en dialog om planerna med Miljö- och byggnadsnämndens presidium och med de övriga samverkande kommunerna om tankarna.
- Rekryteringen av en ny byggnadsinspektör, en ny bygglovsarkitekt/-handläggare och en assistent pågår. Ansökningstiderna är satta till senast den 15 november 2013. Det har hitintills kommit en hel del ansökningar varav förhoppningsvis en del kan bli aktuella att kalla till intervju.
- Byggavdelningen har arbetat fram ett förslag på ändrad arbetsfördelning och förbättrat arbetssätt. Det innebär bland annat att det kommer att införas inom kort ett telefonnummer in till bygglovshandläggarna som kommer att bemannas av en person i taget. Detta för att förbättra telefonmottagandet och samtidigt frigöra arbetstid för handläggarna. Dessutom diskuterar byggavdelningen med Medborgarkontoret i Mariestad om att kunna ge direkta svar och tjänster redan vid första kontakten med kommunen via telefon eller vid besök.

Forts.

TÖREBODA MARIESTAD GULLSPÅNG
Kommuner i samarbete

Sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum
2013-11-06

Sida 28

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 169 (forts.)

2013.Ma0019

- Ett seminarium har avhållits i Södertälje om bland annat kretsloppsanpassning av toalettavloppsvatten. Miljö- och byggnadsförvaltningen och Töreboda kommun deltog och redogjorde då för arbetet med att ordna VA-förhållandena i Halna-Åsen.

I övrigt kommer verksamheten att diskuteras på förmiddagen den 6 november då samtliga ledamöter i Miljö- och byggnadsnämnden har en möjlighet att ställa frågor till förvaltningspersonalen.

Expedieras till:

Protokollsutdrag för kännedom + missiv

Kommunstyrelsen, Mariestads kommun

Kommunstyrelsen, Töreboda kommun

Kommunstyrelsen, Gullspångs kommun

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 170

2014.Ma1303

Förslag på taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att återremittera ärendet.

Bakgrund

Miljö- och byggnadsnämnden har tagit fram ett nytt förslag på reviderad taxa för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Förslagets bilaga 2 har nu baserats på den nya miljöprövningsförordningen. Den nu gällande taxans bilaga 2 byggde på förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Miljö- och byggnadsförvaltningens redogörelse

De förändringar som förslaget nu redovisar är främst följande:

- Bilaga 2 är nu helt anpassad till den nya förordning som trädde i kraft i juni 2013 och som heter miljöprövningsförordningen. Det innebär en hel del förändringar i klassificeringen av olika miljöfarliga verksamheter.
- Förslaget innefattar inget förslag på timtaxa, då detta inte i tidigare dialog med kommunledningarna i de tre samverkande kommunerna varit framgångsrikt. Bedömningen är att timtaxan ska ligga på 820 kronor förutsatt att man kan få till en hög andel tillsyns och prövningstid som kan debiteras. Utifrån hur processen under året förlöpt med Miljö- och byggnadsnämndens förslag på taxor och förslaget på timtaxenivå, så är det mest framgångsrikt att frågan om timavgiftens storlek helt överläts till MTG Styrgrupp att enas kring. I det nu liggande förslaget har förvaltningen lagt in en timavgift på 700 kronor för att visa på avgifternas storlek i de olika fallen.

Ambitionen är att den nya taxan ska kunna träda i kraft den 1 januari 2014.

Expedieras:

Protokollsutdrag för kännedom + missiv

Kommunstyrelsen i Mariestads kommun

Kommunstyrelsen i Gullspångs kommun

Kommunstyrelsen i Töreboda kommun

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 171

2013.Ma§1304

Töreboda kommun - Övertagande av miljöbalkstillsyn från Länsstyrelsen

---

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förslå Kommunfullmäktige i Töreboda att ansöka hos Länsstyrelsen Västra Götaland om övertagande av miljöbalkstillsynen över tillståndspliktiga verksamheter inom Töreboda kommun. De anläggningar som nu inte är aktuella att begära överlåtelse av är Töreboda kommuns avloppsreningsverk på fastigheten Torstorp 1:25 och avfallsdeponi på fastigheten Borreboda 14:1.

Överläggningar

Bo Hagström (C) yrkar att avgifterna för tillsynen inte får bli dyrare för verksamhetsutövarna i och med att kommunen tar över tillsynen. Ordföranden Johan Cord (C) ställer Bo Hagströms yrkande under proposition och finner att Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att inte bifalla detta.

Bakgrund

Miljö- och byggnadsnämnden har sedan sammanslagningen 2007 haft olika tillsynsansvar enligt miljöbalken i de tre kommunerna. I Mariestads och Gullspångs kommuner har tillsynsansvaret omfattat i princip alla så kallade B-anläggningar medan all sådan tillsyn i Töreboda kommun åvilat Länsstyrelsen.

Det finns ett uppdrag i gällande verksamhetsplan för Miljö- och byggnadsnämnden att se till att tillsynsansvaret blir detsamma i de tre kommunerna.

De verksamheter som kan bli aktuella i framtiden att ta över tillsynsansvaret för är tillståndspliktiga kommunala avloppsreningsverk i de tre kommuner samt avfallsdeponier. Det är dock inte aktuellt just nu.

Expedieras:

Protokollsutdrag + missiv

Kommunstyrelsen i Töreboda kommun

Protokollsutdrag för kännedom+ missiv

Kommunstyrelsen i Mariestads kommun

Kommunstyrelsen i Gullspångs kommun

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 172

2013.Ma0010

Redovisning av delegationsbeslut

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att lägga redovisningen till handlingarna.

Bakgrund

Miljö- och byggnadsförvaltningen ska vid varje sammanträde i Miljö- och byggnadsnämnden redovisa de beslut som är fattade på delegation.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 173

2013.Ma0011

Ärenden att anmäla

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att lägga följande anmälda ärenden till handlingarna:

1. Överklagande av Länsstyrelsens beslut 403-25361-2013 gällande tillbyggnad av en bostadshus på fastigheten Otterbäcken 9:34 i Gullspångs kommun
Dnr 2013.Gu0757
2. Mark- och miljödomstolens avslag på överklagandet av Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Mariestads beslut 2013-08-06 i ärende nr 505-17449-2013, om försiktighetsmått avseende vindkraftverk på fastigheten Trilleholm 1:1 i Mariestads kommun
Dnr 2012.Ma0987
3. Beslut från Åklagarmyndigheten om att förundersökningen om brott mot områdesskydd läggs ned
Dnr 20 12.Ma1060
4. Komplettering till beslut om och redovisning av Försvarmaktens intressen och riksintressen för totalförsvarets militära del enligt kap 3 9§ miljöbalken, HKV 2010-02-14 13 920:50775, inklusive revidering 2013 av lista över riksintressen och intressen för totalförsvarets militära del
Dnr 2012.Ma1640
5. Beslut från Polismyndigheten om offentliga tillställningar
Dnr 2013.Gu0091, Ma1276,1295, Tö0534
6. Slutrapport för projekt Is i livsmedelsanläggningar 2013 Provtagning av is för mikrobiologisk kontroll i livsmedelsverksamheter
Dnr 2013.Ma0828
7. Beslut från Länsstyrelsen om att inte pröva strandskyddsdispens för tillbyggnad av ekonomibyggnad (växthus) på fastigheten Mariestad Åsen 18:8
Dnr 2013.Ma1206
8. Beslut från Länsstyrelsen att godkänna att man tar jordbruksmark ur jordbruksproduktion i Mariestads kommun och planterar denna med gran
Dnr 2013.Ma1301, 1421, 1427
9. Beslut från KSAU i Töreboda om information från Miljö- och byggnadsnämnden om återtaget förslag på ändrad taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område
Dnr 2013.Ma1303

Forts.

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 173 (forts.)

2013.Ma0011

10. Bekräftelse från Länsstyrelsen på anmälan om transport av farligt avfall
Dnr 2013.Ma1308
11. Protokoll från KSAU i Mariestad om att miljöinspektörerna Roben Skogh och Håkan Magnusson informerat om förutsättningarna för fritidsfiske och storryssjor i Väneren
Dnr 2013.Ma1318
12. Beslut från Länsstyrelsen om tillstånd till transport av avfall
Dnr 2013.Ma1410
13. Beslut från KSAU i Mariestad om återrapportering av uppdrag, kurser och konferenser
Dnr 2013.Ma1352
14. Information från Arbetsmiljöverket om Kommunernas åtgärder om slamhämtning
Dnr 2013.Ma1429
15. Beslut i Kommunfullmäktige i Mariestad om antagande av förslag till Policy för bisyssla för Mariestads kommun
Dnr 2013.Ma1434
16. Beslut i Kommunfullmäktige i Mariestad om val av ersättare i Miljö- och byggnadsnämnden
Dnr 2013.Ma1435
17. Beslut i Kommunfullmäktige i Mariestad om sammanträdesdagar för år 2014
Dnr 2013.Ma1436
18. Kommunstyrelsen i Mariestads beslut i ärende om konsekvenser för generella bullerriktlinjer vid vindkraftetablering
Dnr 2013.Ma1438
19. Kommunstyrelsen i Mariestads beslut i ärende om ansökan från Vasa Vind AB om tillstånd enligt miljöbalken för uppförande av högst 14 vindkraftverk vid Västra Kinneskogen inom Mariestads kommun
Dnr 2013.Ma1439
20. Länsstyrelsens beslut om tillstånd för nedgrävning av häst
Dnr 2013.Ma1440
21. Länsstyrelsens beslut om anläggande av flytbrygga på fastigheten Brommö 3:19 i Mariestads kommun
Dnr 2013.Ma1449

Miljö- och byggnadsnämnden

Mbn § 174

Aktuell information

Information lämnas på sammanträdet om att det inplanerade studiebesöket den 4 december 2013 hos Vadsbo Mjök AB skjutits upp.

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ   **Miljö- och byggnadsnämnden**

Sammanträdesdatum   2013-11-06

Anslagsdatum   2013-11-14   Anslag tas ner   2013-12-04

Förvaringsplats för protokollet   Miljö- och byggnadsförvaltningen, Stadshuset, Mariestad.
Protokollet finns också på www.mariestad.se , www.toreboda.se och
www.gullspang.se

Underskrift

.....

Lars Sylvén
